

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.6.2019
COM(2019) 506 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας του 2019 και τη
διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της
Εσθονίας του 2019**

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας του 2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 21 Νοεμβρίου 2018, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στην εν λόγω επισκόπηση ελήφθη δεόντως υπόψη ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 21 Νοεμβρίου 2018, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Εσθονία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 9 Απριλίου

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

2019, το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»).

- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, η Εσθονία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στη σύσταση 3 κατωτέρω. Ειδικότερα, μέτρα που εστιάζουν τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική στους συγκεκριμένους τομείς θα συμβάλουν στην υλοποίηση της δεύτερης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τη στήριξη των επενδύσεων.
- (3) Η έκθεση χώρας του 2019 για την Εσθονία² δημοσιεύτηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2019. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Εσθονίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 13 Ιουλίου 2018, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Εσθονίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (4) Στις 30 Μαΐου 2019, η Εσθονία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019 και, στις 30 Απριλίου 2019, το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας του 2019.
- (5) Οι σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης σε κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση⁴.
- (6) Η Εσθονία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 υποβλήθηκε με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής. Η κυβέρνηση προβλέπει να μεταβεί από έλλειμμα γενικής κυβέρνησης 0,6 % του ΑΕΠ το 2018 σε έλλειμμα 0,2 % του ΑΕΠ το 2019 και 0,3 % του ΑΕΠ το 2020, καθώς και να εμφανίσει έλλειμμα της τάξης του 0,7 % του ΑΕΠ μέχρι το 2022. Βάσει του εκ νέου υπολογισθέντος διαρθρωτικού ισοζυγίου⁵, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος, ο οποίος έχει οριστεί σε έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ σε διαρθρωτικούς όρους, δεν προβλέπεται να επιτευχθεί εντός της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019. Ο

² SWD(2019) 1005 final.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζομένων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρησιμοποίηση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί σε 5,3 % του ΑΕΠ μέχρι το 2022. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευνοϊκό. Τα μέτρα που απαιτούνται για τη στήριξη των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα δεν έχουν προσδιοριστεί, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο τις παραδοχές σχετικά με την απόδοση των εσόδων.

- (7) Στις 13 Ιουλίου 2018, το Συμβούλιο συνέστησε στην Εσθονία να εξασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁶ δεν θα υπερβεί το 4,1 % το 2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ. Λαμβάνοντας υπόψη τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2018, οι οποίες προέβλεπαν πλησιέστερη θέση προς τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2019, και σύμφωνα με τους κανόνες για την αποδέσμευση της απαιτούμενης προσαρμογής, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα πρέπει να υπερβεί το 4,9 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης του 0,3 % το 2019. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την απαίτηση αυτή το 2019.
- (8) Το 2020, λαμβάνοντας υπόψη ότι το προβλεπόμενο κενό παραγωγής της Εσθονίας θα ανέλθει σε 2,7 % του ΑΕΠ και η προβλεπόμενη αύξηση του ΑΕΠ θα είναι χαμηλότερη από τον εκτιμώμενο ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα πρέπει να υπερβεί το 4,1 %, σύμφωνα με την απαιτούμενη διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ που προκύπτει από τον από κοινού συμφωνηθέντα πίνακα προσαρμογής απαιτήσεων βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, σε περίπτωση αμετάβλητων πολιτικών, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την απαίτηση αυτή το 2020. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι τα αναγκαία μέτρα θα πρέπει να ληφθούν από το 2019 προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- (9) Η πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες έχει καταστεί προτεραιότητα για την Εσθονία στο πλαίσιο μεγάλων σκανδάλων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η Εσθονία έχει ενισχύσει το πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και το ποσοστό των καταθέσεων μη μόνιμων κατοίκων στον τραπεζικό τομέα της Εσθονίας έχει μειωθεί σημαντικά. Ωστόσο, οι προκλήσεις παραμένουν. Ενώ η κυβέρνηση της Εσθονίας θέσπισε πρόσθετα μέτρα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο περαιτέρω ενίσχυσης της πρόληψης στον εν λόγω τομέα, το εσθονικό κοινοβούλιο δεν έχει ακόμη εγκρίνει νομοθετική πρωτοβουλία προκειμένου να αυξηθούν οι ικανότητες εποπτείας της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω μέτρων μόλις εγκριθούν.
- (10) Οι ελλείψεις και αναντιστοιχίες στον τομέα των δεξιοτήτων συγκαταλέγονται στα κυριότερα εμπόδια για τις επιχειρηματικές επενδύσεις και περιορίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγικότητας. Τα τελευταία έτη η Εσθονία έχει εφαρμόσει

⁶ Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε περίοδο τεσσάρων ετών. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Τα έκτακτα μέτρα τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις αλλά οι τάσεις στην αγορά εργασίας και η μείωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας συνιστούν μακροπρόθεσμες προκλήσεις για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στις εν λόγω προκλήσεις περιλαμβάνονται ένα υψηλό ακόμη ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, η μη πλήρης αναδιοργάνωση του σχολικού δικτύου, η ανεπαρκής συνάφεια της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, καθώς και προκλήσεις που συνδέονται με τη γήρανση των διδασκόντων και τη χαμηλή ελκυστικότητα του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού. Αν και βελτιώνεται η συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανεκπαίδευση του εργατικού δυναμικού δεν υλοποιούνται αρκετά γρήγορα ώστε να συμβαδίζουν με τις τάσεις της αγοράς εργασίας. Στο επίκεντρο των εντοπιζόμενων αναγκών σε δεξιότητες βρίσκεται η ανεπαρκής ικανότητα για καινοτομία. Παρά το υψηλό ποσοστό ειδικών στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών, η ψηφιακή κατάρτιση που παρέχεται από τις επιχειρήσεις είναι περιορισμένη. Η βελτίωση της συνάφειας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με την επένδυση στον επαγγελματικό προσανατολισμό, την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες, θα συμβάλει στην εξασφάλιση του εφοδιασμού των ατόμων με τις κατάλληλες δεξιότητες. Επιπλέον, η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εκπαιδευτικών, της ποιότητας της διδασκαλίας και των εκπαιδευτικών πολιτικών ώστε να ανταποκρίνονται στις δημογραφικές και οικονομικές τάσεις θα ενισχύσει τις ικανότητες του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- (11) Παρά τις βελτιώσεις, η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η εισοδηματική ανισότητα παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, ιδίως μεταξύ των ηλικιωμένων. Περίπου το 42 % των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού το 2017 σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ανέρχεται σε 15 %. Τα κοινωνικά οφέλη εξακολουθούν να μην είναι αποτελεσματικά για τη μείωση της φτώχειας, ενώ το δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας παρουσιάζει αδυναμίες. Η παροχή ποιοτικών και οικονομικά προσιτών κοινωνικών υπηρεσιών παρεμποδίζεται από τον ελλιπή συντονισμό μεταξύ των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής μέριμνας και από την ευρεία διακύμανση της ικανότητας των δήμων να εντοπίζουν τις ανάγκες για κοινωνικές υπηρεσίες και να τις παρέχουν. Μεγάλο μέρος του κόστους των υπηρεσιών που παρέχουν οι αρχές πρέπει να καλύπτεται και από φυσικά πρόσωπα. Οι δημόσιες δαπάνες της Εσθονίας για τη μακροχρόνια περίθαλψη ήταν μικρότερες από το ήμισυ του μέσου όρου της ΕΕ (0,6 % του ΑΕΠ έναντι 1,6 % του ΑΕΠ το 2016). Δεν υπάρχουν προληπτικά μέτρα ή σύστημα στήριξης για την ελάφρυνση του φόρτου των άτυπων φροντιστών. Το ποσοστό των ατόμων με ακάλυπτες ιατρικές ανάγκες παραμένει ένα από τα υψηλότερα στην ΕΕ (11,7 %), γεγονός που καταδεικνύει προβλήματα προσβασιμότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Οι προκλήσεις αυτές καταδεικνύουν την ανάγκη της παροχής, με ολοκληρωμένο τρόπο, οικονομικά προσιτών και ποιοτικών κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου μακροχρόνιας περίθαλψης. Οι επενδύσεις που στηρίζουν την κοινωνική ένταξη, μεταξύ άλλων σε κοινωνικές υποδομές, θα προωθήσουν την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς.
- (12) Οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων, που ανέρχονταν σε 25,6 % το 2017, παραμένουν μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση και είναι ελαφρώς μεγαλύτερες σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Επιπλέον, ο αντίκτυπος που έχει η απόκτηση

τέκνων στην απασχόληση των γυναικών είναι πολύ πάνω από τον μέσο όρο της Ένωσης (25,2 και 9,0 % αντίστοιχα). Οι γονικές άδειες μεγάλης διάρκειας συχνά οδηγούν σε βραδύτερη εξέλιξη της σταδιοδρομίας των γυναικών. Οι γυναίκες τείνουν να εργάζονται σε χαμηλότερα αμειβόμενους οικονομικούς τομείς και επαγγέλματα παρόλο που το μορφωτικό τους επίπεδο είναι υψηλότερο από αυτό των ανδρών. Πρόσφατα μέτρα προσέδωσαν ευελιξία στο σύστημα γονικής άδειας και επιδομάτων με σκοπό τη διευκόλυνση της επιστροφής των γονέων στην αγορά εργασίας. Η χρήση υπηρεσιών παιδικής φροντίδας βελτιώνεται. Ωστόσο, παράγοντες όπως η οικονομική δραστηριότητα, η απασχόληση, η ηλικία, η εργασιακή εμπειρία ή ο χρόνος εργασίας εξηγούν εν μέρει μόνο τις μισθολογικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων, αφήνοντας ανεξήγητο χάσμα της τάξης του 20 % έναντι του μέσου όρου της ΕΕ που ανέρχεται σε 11,5 %. Η μισθολογική διαφάνεια θα μπορούσε να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση των λόγων στους οποίους οφείλεται αυτή η μεγάλη μισθολογική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων. Η συνέχιση των επενδύσεων στην παιδική φροντίδα και τα ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας θα συμβάλουν θετικά στην απασχόληση των γυναικών. Επιπλέον, η συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και η ενίσχυση της ικανότητάς τους εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε ένα ευρύτερο πλαίσιο.

- (13) Δεδομένου ότι η Εσθονία είναι περιφερειακή χώρα με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού, ένα εύρυθμο και διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφορών είναι καίριας σημασίας για τις οικονομικές της δραστηριότητες και τις εξαγωγές της. Οι υποδομές μεταφορών της Εσθονίας αντιμετωπίζουν ορισμένες ελλείψεις όσον αφορά τη συνδεσιμότητα και τη βιωσιμότητα. Οι σιδηροδρομικές και οι διατροπικές μεταφορές εξακολουθούν να είναι ανεπαρκώς ανεπτυγμένες. Επιπλέον, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις οδικές μεταφορές έχουν αυξηθεί τα τελευταία 5 χρόνια. Περαιτέρω καινοτόμες και βιώσιμες λύσεις θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της συμφόρησης και των προβλημάτων που σχετίζονται με τα δημόσια μέσα μεταφοράς. Ο συγχρονισμός του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της Εσθονίας με το δίκτυο της ηπειρωτικής Ευρώπης είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια σε ολόκληρη την περιοχή της Βαλτικής. Οι επενδύσεις σε υποδομές θα συμβάλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εσθονικών επιχειρήσεων.
- (14) Λόγω των χαμηλών επιπέδων επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη, ιδίως από τον ιδιωτικό τομέα, η παραγωγικότητα της Εσθονίας παρουσιάζει υστέρηση. Ενώ το 2017 οι δημόσιες δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη ήταν ελαφρώς χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων ανήλθαν μόνο στο 0,61 % του ΑΕΠ, περίπου το ήμισυ του μέσου όρου της ΕΕ. Μικρό ποσοστό εταιρειών, ιδίως μεταξύ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αναφέρουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας. Οι μη ερευνητικές και οι αναπτυξιακές δαπάνες για καινοτομία μειώνονται και η συνεργασία μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας και των επιχειρήσεων είναι ανεπαρκής. Ορισμένοι από τους εν λόγω παράγοντες έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιδόσεων και της παραγωγικότητας της χώρας στην καινοτομία. Οι πιο στοχευμένες επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης των επιχειρήσεων, θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της Εσθονίας. Η καλύτερη ιεράρχηση των ερευνητικών θεμάτων σε τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την οικονομία θα είχε την ίδια επίπτωση. Οι εσθονικές αρχές έχουν σχεδιάσει και εφαρμόσει διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων του συστήματος έρευνας και καινοτομίας, αλλά ο αντίκτυπός τους εξακολουθεί να είναι περιορισμένος μέχρι σήμερα.

- (15) Εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις στους τομείς της αποδοτικότητας των πόρων και της ενέργειας. Οι επιδόσεις της Εσθονίας στην οικολογική καινοτομία δεν αντικατοπτρίζουν πλήρως το δυναμικό της χώρας, ενώ η σύνθετη βαθμολογία, της τάξης του 60, στην οικολογική καινοτομία είναι κατά 40 % χαμηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ. Παρά ορισμένες βελτιώσεις τα τελευταία χρόνια, οι επιδόσεις της Εσθονίας είναι τρεις φορές χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ όσον αφορά την παραγωγικότητα των πόρων και το χάσμα με την υπόλοιπη ΕΕ διευρύνεται. Μόνο ένα μικρό ποσοστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Εσθονίας λαμβάνουν μέτρα για να βελτιώσουν την αποδοτική χρήση των πόρων τους και να γίνουν πιο «πράσινες». Επιπλέον, η οικονομία χαρακτηρίζεται από υψηλή ένταση ενέργειας, ενώ τα επίπεδα κατανάλωσης ενέργειας είναι πολύ υψηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ. Όλες οι περιφέρειες της Εσθονίας υστερούν ως προς τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της ενέργειας. Η Εσθονία, με μερίδιο 0,4 %, υπολείπεται κατά πολύ των εθνικών της στόχων για μερίδιο ενέργειας 10 % από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές. Η ενίσχυση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της ενέργειας, ιδίως στον τομέα των κτιρίων, και η στήριξη της κυκλικής οικονομίας, μεταξύ άλλων μέσω της αύξησης των επενδύσεων, θα συμβάλουν περαιτέρω σε μια πιο ανταγωνιστική και βιώσιμη οικονομία.
- (16) Οι διαδικασίες αφερεγγυότητας στην Εσθονία διαρκούν περίπου τρία έτη και το ποσοστό ανάκτησης υπερβαίνει ελαφρώς το 40 %. Το γεγονός αυτό εγκλωβίζει εργατικό δυναμικό και οικονομικούς πόρους σε λιγότερο παραγωγικές επιχειρήσεις. Υπονομεύει τα κίνητρα για επενδύσεις και παροχή χρηματοδότησης σε επιχειρήσεις. Η μεταρρύθμιση του πλαισίου αφερεγγυότητας θα ήταν σημαντική προκειμένου να μειωθεί η διάρκεια των διαδικασιών αφερεγγυότητας και να αυξηθεί το ποσοστό ανάκτησης για τους πιστωτές. Ειδικότερα, η εν λόγω μεταρρύθμιση θα μπορούσε να περιλαμβάνει την ενθάρρυνση της χρήσης διαδικασιών αναδιάρθρωσης πριν και μετά την αφερεγγυότητα και την πρόληψη της αποσπασματικής εκκαθάρισης εταιρειών.
- (17) Ο προγραμματισμός των ταμείων της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση ορισμένων από τα κενά που εντοπίστηκαν στις συστάσεις, ιδίως στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης χώρας⁷. Αυτό θα επιτρέψει στην Εσθονία να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εν λόγω ταμεία σε σχέση με τους τομείς που έχουν προσδιοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Εσθονίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2019 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς την Εσθονία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Εσθονία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους ενωσιακούς κανόνες και κατευθύνσεις, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.

⁷

SWD(2019) 1005 final.

- (19) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και η γνώμη του⁸ αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Εσθονία να λάβει μέτρα το 2019 και το 2020 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι, το 2020, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα υπερβεί το 4,1 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική εποπτεία και επιβολή του πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
2. Να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις δεξιοτήτων και να προωθήσει την καινοτομία βελτιώνοντας τη συνάφεια του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας. Να βελτιώσει την επάρκεια του δικτύου κοινωνικής ασφάλειας και την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες. Να λάβει μέτρα για τη μείωση των μισθολογικών διαφορών μεταξύ των φύλων, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της μισθολογικής διαφάνειας.
3. Να εστιάσει τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική σε βιώσιμες υποδομές μεταφορών και ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων, στην προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, καθώς και στην αποδοτική χρήση των πόρων και της ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη των περιφερειακών ανισοτήτων.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

⁸

Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.